

Svar på skriftligt spørgsmål om att utvidga aktiesparkontot till att omfatta fondandelar och att höja den övre gränsen för aktiesparkontot

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 1046/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Kauma /saml m. fl.:

Enligt vilken tidsplan ämnar regeringen höja aktiesparkontots övre gräns till 100 000 euro eller avlägsna den helt,

i vilket skede kan börsnoterade fonders fondandelar och placeringsfondsandelar bli tillåtna placeringsprodukter på ett aktiesparkonto och

hur ämnar regeringen förbättra vanliga finländares säkra investeringar i inhemska olistade företag och därigenom utveckla den finländska kapitalmarknaden?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Målet med lagen om aktiesparkonton är att främja hushållens aktiesparande och styra tillgångarna från depositionskonton till aktieplaceringar. Lagen om aktiesparkonton trädde i kraft 1.6.2019 och tillgångar kunde tas emot på aktiesparkonton från och med början av år 2020. Fram till början av januari 2021 hade det öppnats nästan 152 000 aktiesparkonton och 31.12.2020 uppgick värdet för sparandet på aktiesparkonton till 740 miljoner euro enligt uppgifter från Euroclear Finland. Statistik som publicerats efter årsskiftet visar att det genomsnittliga saldot på ett aktiesparkonto för närvarande ligger strax under 5 000 euro.

I samband med beredningen av lagen om aktiesparkonton utvärderade man som alternativ ett investeringssparkonto, vars tillåtna grupp av placeringsobjekt skulle ha varit vidare än för aktiesparkontot. Ett bredare urval av finansiella instrument skulle ha ökat investerarens spridningsmöjligheter. Vid övervägandet strävade man också efter likvärdig skattebehandling av olika placeringsprodukter. Till exempel skulle man på ett investeringssparkonto ha kunnat placera placeringsfondandelar, som redan har sina egna skatteförmåner. Vid beredningen kom man dock fram till ett snävare förslag, bland annat på grund av skattemässiga perspektiv, likvärdig behandling av fondprodukter samt investerarskyddsfrågor.

Stärkandet av inhemskt ägande utvärderas för närvarande i större utsträckning inom en arbetsgrupp tillsatt av arbets- och näringsministeriet. Arbetsgruppens uppgift är att i enlighet med statsminister Sanna Marins regeringsprogram ta fram ett förslag om ”ett program för inhemskt ägande, som stödjer tillväxten genom att hitta metoder för att stärka det finländska ägandet och göra det mer mångsidigt och jämlikt”. Arbetsgruppens ordförande är riksdagsledamot Juha Sipilä och gruppen ska lämna sin rapport och sitt förslag under första kvartalet 2021.

Kapitalmarknadens funktionalitet främjas även på Europeiska unionens nivå. Europeiska kommissionen publicerade en ny handlingsplan 24.9.2020 för verkställandet av EU:s kapitalmarknadsunion. Åtgärdsplanen innehåller flera åtgärder med vilka man kan främja den finansiella marknadens funktionalitet och även hushållens investeringsaktivitet. I planen fäster man uppmärksamhet på betydelsen av ekonomiska kunskaper. Kommissionen har föreslagit en genomförbarhetsbedömning för att upprätta en ram för europeiskt ekonomiskt kunnande. Den utvärderar även möjligheten att ålägga medlemsstaterna att främja utbildningsåtgärder som stödjer finansiell utbildning särskilt rörande ansvarsfulla investeringar på lång sikt. Kapitalmarknadsunionens handlingsplan innefattar även att Europeiska kommissionen granskar den europeiska lagstiftningen om långtidsplaceringsfonder. Europeiska långsiktiga investeringsfonderna (ELTIF) är specialiserade instrument som erbjuder långsiktig finansiering för olistade företag, listade små och medelstora företag samt för projekt gällande hållbar energi, trafik och social infrastruktur för att stödja grön tillväxt.

Finland har understött den föreslagna omgranskningen av de europeiska långsiktiga investeringsfondernas reglering för att skapa sådana fonder i Europa. Långsiktiga investeringsfonder kan erbjuda icke-professionella investerare en decentraliserad möjlighet att investera i olistade företag. Finland har även visat sitt stöd för utförandet av en genomförbarhetsbedömning i fråga om en ram för europeisk kunskap i ekonomifrågor och ansett att främjande av ekonomi- och investeringskunnighet är nödvändigt.

Regeringen följer hushållens intresse för aktiesparkonton som en del av uppföljningen av den totalekonomiska situationen. Det första årets erfarenheter är uppmuntrande och baserat på dem tycks regleringen preliminärt fungera ändamålsenligt. Finland deltar aktivt i det långsiktiga arbetet på europeisk nivå som utförs för att främja finansmarknadens funktionalitet via de projekt för kapitalmarknadsunionen som delvis togs upp ovan och som främjar investeringar med beaktande av investerarskyddet även i Finland. Det europeiska samarbetet kompletteras även av det ovan nämnda programmet för inhemskt ägande. Regeringen bedömer nödvändiga åtgärder utifrån arbetsgruppens förslag.

Helsingfors 23.2.2021

Finansminister Matti Vanhanen